

Zakon o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine

I - OPCE ODREDBE

Clan 1.

Predmet i cilj

Ovim zakonom uređuje se pristup informacijama u posjedu javnih organa radi:

- 1) utvrđivanja da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju značajno javno dobro i da javni pristup informacijama potice veću transparentnost i odgovornost javnih organa, što je neophodno za demokratski proces,
- 2) utvrđivanja da svaka fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da saopšte te informacije,
- 3) omogućavanja svakom fizičkom licu da zatraži izmjenu i stavi primjedbe na svoje lične informacije pod kontrolom javnog organa.

Clan 2.

Tumacenje

Odredbe ovog zakona tumače se tako da se u najvećoj mjeri i bez odlaganja olakša i potakne saopćavanje informacija pod kontrolom javnog organa uz najnižu prihvatljivu cijenu.

Clan 3.

Nazivi koji se koriste u zakonu

Nazivi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) informacija - svaki materijal kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci ili bilo koji drugi sadržaj, uključujući svaku kopiju ili njen dio, bez obzira na oblik, karakteristike, vrijeme kada je sačinjena i kako je klasificirana;
- 2) javni organ - organ odnosno pravno lice u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i to:

organ zakonodavne vlasti,

organ izvršne vlasti,

organ sudske vlasti,

organ uprave,

pravno lice sa javnim ovlastenjima, koje je osnovano u skladu sa zakonom,

pravno lice koje je u vlasnistvu ili pod kontrolom Federacije, kantona, općine ili grada ili nad kojim radom javni organ vrši nadzor;

3) kontrola - posjedovanje informacija ili omogućavanje pristupa informacijama;

4) licna informacija - svaka informacija koja se odnosi na fizicko lice koje se može neposredno ili posredno identificirati činjenicama, naročito uključujući: identifikacioni broj, fizicki, mentalni, ekonomski, etnicki, vjerski, kulturni ili socijalni identitet tog lica;

5) nadležni javni organ - javni organ koji ima kontrolu nad traženom informacijom, kao i javni organ koji je sačinio informaciju ili za koga je sačinjena informacija. Ako se javni organ koji je sačinio informaciju u ili za koga je sačinjena informacija ne može utvrditi, nadležan je onaj javni organ čija je nadležnost najbliža traženoj informaciji

II- PRISTUP INFORMACIJAMA

Clan 4.

Pravo pristupa

Svako fizicko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da te informacije saopći. Pravo pristupa informacijama može biti ograničeno samo na način i pod uvjetima utvrdjenim ovim zakonom.

Clan 5.

Utvrđivanje izuzetaka

Tražena informacija bit će utvrđena izuzetom od saopćavanja na osnovu ocjene svakog pojednicanog slučaja, samo ako nadležni javni organ:

1) utvrdi izuzetak u smislu čl. 6., 7. i 8. ovog zakona za cijelu ili dio informacije i

2) utvrdi, nakon objavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu člana 9. ovog zakona, da saopćavanje informacije nije u javnom interesu.

Clan 6.

Izuzeci u vezi djelokruga javnih organa

Nadležni javni organ može utvrditi izuzetak u slučajevima kada se saopćavanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete za sljedeće legitimne ciljeve Federacije:

- 1) interesi odbrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti,
- 2) sprečavanje kriminala i otkrivanje kriminala,
- 3) zaštita postupka donošenja odluka u javnom organu, uključujući davanje mišljenja, savjeta ili preporuka, bilo da se radi o licu zaposlenoj u javnom organu ili drugom licu koje radi za ili u ime javnog organa, s tim da to ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije.

Član 7.

Izuzetak u vezi s povjerljivim komercijalnim informacijama

(1) Kada nadležni javni organ osnovano utvrdi da zahtjev za pristup informaciji uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, bez odlaganja pismeno obavijestava treću stranu o pojedinosti zahtjeva ili upozorava je da će se tražena informacija saopćiti, ako u roku od 15 dana od dana prijema ovog obavještenja pismenone odgovori da smatra da je informacija povjerljiva i navede razloge zbog kojih bi njenim saopćavanjem mogla nastupiti šteta.

(2) Nakon prijema odgovora u smislu stava 1. ovoga člana, nadležni javni organ utvrdit će izuzetak od saopćavanja tražene informacije.

Član 8.

Izuzetak kod zaštite privatnosti

Nadležni javni organ utvrđuje izuzetak od saopćavanja tražene informacije, ako osnovano tvrditi da informacija uključuje lične interese koji se odnose na privatnost treće osobe.

Član 9.

Ispitivanje javnog interesa

(1) Nadležni javni organ saopćava traženu informaciju, bez obzira na izuzetak utvrđen u skladu sa čl. 6., 7. ili 8. ovog zakona, ako je to opravdano javnim interesom. Pri tome uzima u obzir svaku korist i štetu koje mogu proisteci iz saopćavanja informacija.

(2) Prilikom donošenja odluke je li saopćavanje informacije opravdano javnim interesom, nadležni javni organ razmatra okolnosti naročito uključujući: svako nepostivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, nepravde, zloupotrebe vlasti ili nemara u obavljanju službene dužnosti, neovlastenog korištenja javnih fondova, opasnosti po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.

(3) Ako se utvrdi da je saopćavanje tražene informacije, koju je nadležni organ utvrdio kao izuzetak u smislu čl. 7. i 8. ovog zakona u javnom interesu, nadležni javni organ rješanjem obavijestava treću stranu da će informaciju saopćiti po isteku roka od 15 dana od dana prijema tog rješanja. Navedeno rješanje sadrži pouku o pravu na žalbu, naznaku

ili adresu organa kojem se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe kao i uputu o pravu obracanja instituciji Ombudsmena Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ombudsmen), sa naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmena.

Clan 10.

Razdvajanje informacija na dijelove

Ako je dio tražene informacije utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ izdvađa taj dio i saopćava ostatak informacije, osim ako usljed ovog razdvajanja informacija nije postala nerazumljiva.

III - POSTUPAK PRISTUPA INFORMACIJAMA

Clan 11.

Podnošenje zahtjeva

(1) Zahtjev za pristup informacijama podnosi se onom javnom organu za koji podnosilac zahtjeva vjeruje da je nadležan.

(2) Zahtjev za pristup informacijama mora:

- 1) biti u pismenom obliku na jednom od službenih jezika Federacije,
- 2) dati dovoljno podataka o prirodi i/ili sadržaju informacije, kako bi se omogućilo da javni organ uz razuman napor pronađe traženu informaciju; i
- 3) sadržavati ime podnosioca zahtjeva i njegovu adresu.

(3) Ako se zahtjev odnosi na licnu informaciju, podnosioca zahtjeva, zahtjev, pored ispunjavanja uvjeta u smislu stava 2. ovoga člana, može podnijeti samo fizičko lice na koju se zahtjev odnosi, njezin zakonski zastupnik ili lice koje je podnosilac zahtjeva pisano ovlastio za pristup informaciji. Ako zahtjev podnese fizičko lice na koje se zahtjev odnosi, to lice je dužno da potpiše zahtjev i pokaze propisani licni dokument sa fotografijom. Ako zahtjev podnese zakonski zastupnik podnosioca zahtjeva ili lice koje je podnosilac zahtjeva pisano ovlastio za pristup informaciji, to lice dužno je da potpiše zahtjev i pokaze propisani licni dokument sa fotografijom, dokaz o zakonskom zastupanju odnosno punomoc, kao i kopiju licnog dokumenta podnosioca zahtjeva. (4) Javni organ nije ovlasten da ispituje opravdanost ili da zahtjeva obrazloženje zahtjeva.

Clan 12.

Nemogućnost postupanja u skladu sa zahtjevom

(1) Ako javni organ nije u mogućnosti udovoljiti zahtjevu zbog odsutnosti formalnih uvjeta utvrđenih st. 2. ili 3. člana 11. ovog zakona, javni organ što je prije moguće, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, rješavanjem obavijestava podnosioca zahtjeva, kada je takvo obavještanje moguće, da zahtjev ne može biti

obradjen iz navedenog razloga. Navedeno rjesenje sadrzi pouku o pravu na zalbu, naznaku i adresu organa kojem se zalba podnosi, rok i troskove za podnosenje zalbe, kao i uputu o pravu obracanja ombudsmenu sa naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmena.

(2) Za zahtjeve koji nisu u skladu sa clanom 11. stav 2. tacka 2) ovog zakona rjesenje iz stava 1. ovog clana sadrzi i sva specificna pitanja koja mogu razjasniti zahtjev, kao i kopiju Vodica u smislu clana 20. tacka 1) ovog zakona.

(3) Rjesenjem iz st. 1. i 2. ovog clana obavjestava se podosilac zahtjeva da ce se njegov preinaceni zahtjev smatrati novim zahtjevom.

Clan 13.

Odredjivanje nadleznog organa

(1) Ako javni organ koji primi zahtjev nije nadlezan, duzan je da bez odlaganja, a najkasnije u oku od osam dana od dana prijema zahtjeva, dostaviti zahtjev nadleznom javnom organu i da o tom pisano obavijesti podnosioca zahtjeva.

Ako javni organ koji je primio zahtjev u navedenom roku utvrdi da posjeduje zahtijevanu informaciju, nece dostavljati zahtjev nadleznom javnom organu, ali ce obavijestiti taj nadlezni javni organ o pojedinostima zahtjeva.

Ukoliko se nadlezni javni organ ne protivi da zahtjev bude obradjen, javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadleznim javnim organom i duzan je da postupi u smislu clana 14. ovog zakona. (2) Ako se ne moze utvrditi sjediste nadleznog javnog organa, a javni organ koji je primio zahtjev ima kontrolu nad trazenom informacijom, javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadleznim javnim organom. Ako se ne moze utvrditi sjediste nadleznog javnog organa, a javni organ koji je primio zahtjev nema kontrolu nad trazenom informacijom, duzan je u roku iz stava 1. ovog clana pisano obavijestiti podnosioca zahtjeva o razlozima zbog kojih ne moze udovoljiti zahtjevu.

Clan 14

Postupanje nadleznog javnog organa nakon prijema zahtjeva

(1) Nakon prijema zahtjeva za pristup informaciji nadlezni javni organ poduzima sve potrebne radnje da pribavi trazenu informaciju i razmatra sve cinjenice i okolnosti od znacaja za rjesavanje zahtjeva.

(2) Kada nadlezni javni organ odobri pristup informaciji u cjelosti ili djelimicno, rjesenje o tome dostavlja podnosiocu zahtjeva. Navedeno rjesenje sadrzi:

1) obavjestenje o mogucnosti licnog pristupa informaciji u prostorijama nadleznog javnog organa i 2) obavjestenje o mogucnosti umnozavanja informacije i o troskovima umnozavanja, uz napomenu da se umnozavanje informacije omogucava nakon izvrzene uplate. Kada je umnozavanje informacije neubicajeno slozeno ili dugotrajno,

umnozavanje se omogucava podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležni javni organ i/ili 3) priloženu kopiju tražene informacije, kada se ista osigurava besplatno u smislu člana 16. ovog zakona. (3) Ako nadležni javni organ odbije pristup informaciji u cjelosti ili djelimično, rješanjem će obavijestiti podnosioca zahtjeva o tome. Navedeno rješenje sadrži:

1) zakonski osnov za status izuzeca informacije u smislu ovog zakona, uključujući sva materijalna pitanja važna za donošenje rješenja, kao i uzimanje u obzir faktora javnog interesa i

2) pouka o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kome se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe kao i uputu o pravu obraćanja ombudsmenu sa naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmena.

(4) Rješenja iz st. 2. i 3. ovog člana dostavljaju se što je prije moguće, a najkasnije 15 dana od dana prijema zahtjeva. Za zahtjeve koji se obrađuju u smislu člana 7. i/ili člana 9. stav 3. ovog zakona rok od 15 dana produžava se saglasno rokovima utvrđenim tim odredbama. Nadležni javni organ, po hitnom postupku pisano obavještava podnosioca zahtjeva o produžetku roka, kao i o razlozima tog produženja.

Član 15.

Jezik na kojem su informacije dostupne

(1) Pristup informacijama osigurava se na jednom od službenih jezika Federacije, kao i, ako je to moguće i razumno učiniti, na originalnom jeziku koji je različit od jednog od službenih jezika.

(2) Nadležni javni organ nije dužan da prevodi zahtijevanu informaciju sa jednog na drugi službeni jezik.

Član 16.

Troškovi umnozavanja

(1) Javni organ ne naplaćuje naknadu ili taksu za podnesene zahtjeve, rješenja ili obavještenja u smislu ovog zakona. Cijena se određuje samo za troškove umnozavanja, a utvrđuje se u skladu sa uputstvom koje u smislu ovog zakona donosi federalni ministar pravde.

(2) Za standardnu veličinu fotokopija prvih deset stranica troškovi se ne naplaćuju.

IV - LICNE INFORMACIJE

Član 17.

Pravo na izmjenu i davanje primjedbi na licne informacije

(1) Svako lice ima pravo da osigura da njegove licne informacije koje su pod kontrolom javnog organa budu tacne i, s obzirom na vrhu prikupljanja ili koristenja informacija, aktuelne, potpune, od znacaja za namjenu zbog koje su sacinjene ili da na bilo koji drugi nacin ne navode na pogresan zakljucak.

(2) Nakon odobravanja pristupa licnim informacijama podnosilac zahtjeva moze postupiti u smislu stava 1. ovog clana, tako sto podnosi:

1) Zahtjev za izmjenu navedenih licnih informacija, koji nadlezni javni organ moze odbiti ako osnovano utvrdi da navedene informacije ispunjavaju uvjete iz stava 1. ovog clana. Ako nadlezni javni organ odbije zahtjev, rjesenjem obavjestava o tome podnosioca zahtjeva, u skladu sa clankom 14. stav 3. alineja 2) ovog zakona, i/ili

2) Primjedbe koje se odnose na navedene licne informacije, koje nadlezni javni organ prilaze uz te informacije. Primjedbe koje potpisuje podnosilac zahtjeva moraju se odnositi na licne informacije kojima se prilazu. Nadlezni javni organ sto je moguće prije, a najkasnije u roku od 15 dana od prijema primjedaba pisano obavjestava podnosioca zahtjeva da su primjedbe prilozene uz odgovarajuće licne informacije.

V - ODGOVORNOST JAVNIH ORGANA

Clan 18.

Duznost pružanja pomoci

Javni organ duzan je da u okviru svojih mogućnosti poduzme potrebne mjere pružanja pomoci fizickom ili pravnom licu koje trazi da ostvari svoje pravo u smislu ovog zakona.

Clan 19.

Sluzbenik za informiranje

Javni organ duzan je da odredi sluzbenika za informiranje, koji obradjuje zahtjeve sacinjene u smislu ovog zakona. Nakon odredjivanja sluzbenika za informiranje, njegovo ime i podaci za kontaktiranje dostavljaju se ombudsmenu.

Clan 20.

Obaveza objavljivanja i dostavljanja

Javni organ duzan je da objavi:

1) Vodice koji svakom licu omogucava pristup informacijama pod kontrolom javnog organa i koji narocito ukljucuje: informacije potrebne za obracanje javnom organu i sluzbeniku za informiranje; bitne elemente postupka podnosenja zahtjeva, zajedno sa uzorkom za informiranje, bitne elemente postupka podnosenja zahtjeva zajedno sa uzorkom zahtjeva u pisanoj formi; informacije o vrstama izuzetaka, postupku pristupa informacija, troskovima umnozavanja, o pravnim lijekovima i svim bitnim rokovima. Vodice upucuje i na indeks registar u skladu sa tackom 2) ovog clana, kao i na nacin

pristupa tom registru. Vodic se dostavlja ombudsmenu, svakoj općinskoj i pravnoj biblioteci u Federaciji i ako je to moguće, objavljuje putem interneta, a dostupan je na zahtjev. Vodic je besplatan;

2) Indeks registar koji sadrži vrste informacija koje su pod kontrolom javnog organa, oblik u kojem su informacije dostupne, kao i podatke o tome gdje se može pristupiti tim informacijama. Ovaj Indeks registar dostupan je u skladu sa obavezama dostavljanja utvrđenim u tački 1) ovog člana:

3) Tromjesečne podatke koji naročito uključuju: broj primljenih zahtjeva, vrstu traženih informacija, utvrđene izuzetke, odluke donesene u toku postupka i konačne odluke. Ovi statistički podaci dostavljaju se Parlamentu Federacije i ombudsmenu, a dostupni su na zahtjev; 4) Godišnji izvještaj koji sadrži djelokrug, politiku, poslove, organizacionu strukturu i finansijske poslove javnog organa, što naročito uključuje predloženi budžet i godišnje finansijski izvještaj sa podacima o ostvarenim prihodima i rashodima u prethodnoj godini.

Navedeni izvještaj dostavlja se Parlamentu Federacije i dostupan je na zahtjev.

VI - OMBUDSMEN

Član 21. Ombudsmen

Ombudsmen obavlja svoje funkcije u smislu ovog zakona u okviru svog mandata i odgovornosti utvrđenih Ustavom Federacije i Zakonom o ombudsmenima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/2000).

Član 22. Aktivnosti ombudsmena

U obavljanju svojih funkcija u smislu ovog zakona ombudsmen može, između ostalog, razmatrati:

1) sačinjavanje i dostavljanje informacija, kao što su vodici i opće preporuke koje se odnose na provođenje i primjenu ovog zakona,

2) uključivanje u godišnji izvještaj posebnog dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovog zakona i

3) predlaganje uputstava o primjeni ovoga zakona svim nadležnim organima u Federaciji, u saradnji sa institucijom ombudsmena za Bosnu i Hercegovinu i ombudsmenom Republike Srpske.

VII - PRIJELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Clan 23.

Medjusobna saradnja

Svaki javni organ u Federaciji duzan je da pruži pomoc javnim organima Bosne i Hercegovine i Republike Srpske kada primjena odgovarajucih zakona o slobodi pristupa informacijama zahtijeva njihovu saradnju.

Clan 24.

Odgovornost za primjenu ovog zakona

(1) Federalni ministar pravde duzan je da poduzme sve odgovarajuće mjere, naročito uključujući izdavanje uputstava za efikasno provođenje ovog zakona. Federalni ministar pravde utvrdit će troškove umnozavanja u smislu clana 16. ovog zakona, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona Vlada Federacije potpisat će sporazum sa Vladom Republike Srpske, kao i Vijecem ministara Bosne i Hercegovine, radi osiguranja primjene clana 23. ovog zakona.

Clan 25.

Odnos ovog zakona prema drugim zakonima

(1) U cilju provođenja ovog zakona, Zakon o upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sluzbene novine Federacije BiH", broj 28/97), Zakon o upravnom postupku ("Sluzbene novine Federacije BiH", broj 2/98) i Zakon o upravnim sporovima ("Sluzbene novine Federacije BiH", broj 2/98) primjenjuju se na sve javne organe u smislu ovog zakona, osim ako ovim zakonom nije drugacije određeno.

(2) Ovim zakonom ne ograničavaju se prava i obaveze fizickih i pravnih lica koja se odnose na pristup informacijama u skladu sa zakonima o sudskom postupku, uključujući dokazni postupak, zakonima koji se odnose na oslobađanje od dužnosti svjedocenja ili zakonima o administrativnim taksama, uključujući takse za pribavljanje originalnih dokumenata, a isključujući takse za podnošenje zahtjeva i donošenje odluka.

(3) Zakoni koji se usvoje nakon donosenja ovog zakona, a čija svrha nije izmjena ili dopuna ovoga zakona, ni na koji način ne mogu ograničiti prava i obaveze utvrdjene ovim zakonom.

(4) Na svako kršenje ovog zakona primjenjuju se sankcije utvrdjene krivicnim zakonima, zakonima o prekršajima i zakonima iz oblasti uprave kao i drugim zakonima koji su na snazi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Clan 26.

Stupanje na snagu i pocetak primjene

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenim novinama Federacije BiH", a primjenjuje se nakon isteka sest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.